

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRADAČAC

H.K.Gradaševića 54, 76 250 Gradačac, telefon 035-369-750, fax. 035-369-751, e.mail: opc.grad@bih.net.ba, www.gradacac.ba

IZVJEŠTAJ
O STANJU ZAPOSLENOSTI ODNOSNO NEZAPOSLENOSTI I STVARNIM
POTREBAMA KADROVA U PRIVREDI OPĆINE GRADAČAC

Gradačac, april 2019. godine

INFORMACIJA

O STANJU ZAPOSLENOSTI ODNOSNO NEZAPOSLENOSTI I STVARNIM POTREBAMA KADROVA U PRIVREDI OPĆINE GRADAČAC

Planom rada Općinskog vijeća predviđena je tačka dnevnog reda „Informacija o stanju zaposlenosti odnosno nezaposlenosti na području općine Gradačac i stvarnim potrebama kadrova u privredi na općini Gradačac“. Cilj ove informacije je prezentiranje podataka općinskom vijeću o nezaposlenim, odnosno zaposlenim da bi Vijeće svojim prijedlozima poboljšalo donošenje odluka u pravcu zapošljavanja. Dosadašnje aktivnosti kod donošenja prijedloga i mjera su imale neku značajniju ulogu kod povećanja zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti (detalje o zaposlenosti, odnosno nezaposlenosti dajemo u nastavku). Smatramo da svi zajedno trebamo istrajati kod donošenja nekih odluka u budućem periodu koji će doprinijeti većoj zaposlenosti. Također, općinsko zemljište u industrijskoj zoni još uvijek nije iskorišteno u punom kapacitetu i za to trebamo donijeti odluke koje će to zemljište staviti u funkciju.

Dešavanja u privrednom sektoru odražavaju se i na područje Gradačca. Povećanje zaposlenost je rezultat povećanog obima poslovanja kod preduzeća. U podacima koje ćemo iznijeti u nastavku jasno se vidi trend kretanja i broja zaposlenih i broja nezaposlenih kroz predhodne godine. Također, cilj ove informacije je da se na kraju ovog materijala pokuša doći, zajednički, kroz diskusije i općinskih vijećnika, do zajedničkih prijedloga koji će doprinijeti većoj zaposlenosti na području naše Općine.

Podaci koje smo koristili kod izrade ove informacije su korišteni od: Federalnog zavoda za programiranje razvoja, Federalnog zavoda za statistiku, Porezna uprava FBiH, JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona i podataka nadležne općinske službe.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRADAČAC

H.K.Gradaševića 54, 76 250 Gradačac, telefon 035-369-750, fax. 035-369-751, e.mail: opc.grad@bih.net.ba, www.gradacac.ba

Zaposlenost na području općine Gradačac

Broj zaposlenih											
Godina	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Mart/ 2015	Mart/ 2016	Mart/ 2017	31.12. 2017	31.12. 2018.
Broj zaposlenih	6074	6177	6460	6420	6438	6932	7174	7365	7382	8939	9095

Ako pogledamo liniju zaposlenosti od 2009 pa do decembra 2018 možemo vidjeti da se ona kreće ka blagom povećanju, a slobodno možemo konstatovati da je to rezultat novoupisanih u Industrijskoj zoni 2 i Industrijskoj zoni 3, koje su samo djelimično popunjene sa privrednim subjektima, kao i povećanje broja uposlenih kod već postojećih privrednih subjekata.

Nezaposlenost na području Općine Gradačac

Broj nezaposlenih										
Godina	2009	2010	2011	2012	2013	Mart 2015	Mart 2016	Juni 2017	Februar 2018	Decembar 2018
Broj nezaposlenih	7230	7454	7612	7834	7857	7623	7390	6749	6541	6300

U januaru/2018 godine nezaposlenost prema stručnoj spremi možemo vidjeti u slijedećoj tabeli.

STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
SVEGA	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV	
6300	270	17	1430	0	23	1912	212	2436	

Broj zaposlenih na području Općine nije moguće realno posmatrati, a da pri tome ne uzmemo u obzir i mogućnost „rada na crno“, ali i podatak da veliki broj radno sposobnog stanovništva ostvaruje dohodak u individualnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Potrebe za kadrovima u privredi Općine Gradačac

Potrebe kadrova u privredi općine Gradačac u ovom trenutku veoma teško je definisati. Privredni subjekti povećavaju proizvodnju, a samim tim povećavaju broj zaposlenih. Sve više se primijeti da opada potreba za niskokvalifikovanim kadrovima. Također ne treba zanemariti i potrebu sezonskih radnika u sektoru građevine i u sektoru poljoprivrede i voćarstva. Stoga, možemo reći da nije beznačajan za Gradačac ni ovaj vid sezonskog zapošljavanja.

Neki planovi zapošljavanja visokoobrazovane radne snage postoje kod većih privrednih subjekata. Radi se o dugoročnim planovima i oni se aktiviraju kada se ukaže potreba za angažovanjem ove radne snage. Također, bitno je naglasiti da u ovom momentu nedostaje visoko obrazovana radna snaga najprije u mašinskoj industriji, pa onda i u ostalim industrijama na području općine Gradačac. Evidentan je rast potreba za kadrovima u mašinskoj industriji, a evidentno je da mi sa kadrovima ne možemo pratiti taj razvoj.

Prema evidenciji nadležne općinske službe oko 4000 domaćinstava se bavi isključivom poljoprivrednom proizvodnjom, te se i na taj način ostvaruje dohodak. Sasvim sigurno da u ovoj branši ima prostora za napredak i povećanje upošljavanja. Treba uzeti u obzir da se u Gradačac povuče veliki iznos sredstava kao poticaji od kantonalnih i federalnih ministarstava. Bitno je naglasiti da ovoj sferi privrede i njenom razvoju doprinosi MSŠ „Hasan Kikić“ u okviru koje postoji poljoprivredna škola. Doprinosu zapošljavanja može doprinijeti i otvaranje odjeljenja u MSŠ koji do sada nisu postojali, tj. onih odjeljenja koji nisu do sada bili zastupljeni. Treba naglasiti da je na birou za zapošljavanje došlo do zasićenja nekih struka. U okviru strukovnih škola treba podsticati i razvijati kod učenika poduzetnički duh, kako bi nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja mogli lakše pristupiti otvaranju nekog privatnog biznisa.

JU služba za zapošljavanje je u toku 2018 objavila nekoliko poziva kojim se omogućava da privredni subjekti apliciraju na pomenute pozive te da dobiju određena sredstva kako bi zaposlili nove radnike ili kako bi zaposlili radnike koji po prvi put traže posao. Ovakva praksa će se nastaviti i u 2019. godini.

U toku 2017. godine registrovano je Udruženje za podršku edukaciji stručnog osposobljavanja „Trening centar“. Napominjemo da je Udruženje osnovano sa misijom za stvaranje bolje kvalifikovane radne snage u ciljnim industrijskim granama, radi povećanja efikasnosti proizvodnog procesa i omogućavanja prenosa znanja, a sve sa ciljem smanjenja nezaposlenosti na području Općine Gradačac. Putem ovog udruženja već je 15 mladih ljudi prošlo obuku i dobilo zaposlenja, a 10 inženjera su, nakon sprovedene obuke, postali certificirani treneri za buduće uposlenike kojima će biti neophodna praktična obuka prije zapošljavanja.

Aktivnosti oko samog opremanja Trening centra i dalje prekvalifikacije kadrova nastavljene su tokom čitave 2018. godine, a u narednom period se očekuje i zvanično otvaranje prostorija Trening centra. Do sada je u obnovu dijela zgrade Starog srednjoškolskog centra površine cca 600m² uloženo 112.500,00 KM; ustupljene mašine na korištenje Trening centru od strane „TMD AGS“ d.o.o. Gradačac ukupne vrijednosti cca 100.000,00 KM; trenutno je u procesu evaluacije u UNDP-u aplikacija za obuku novih 30 radnika, vrijednost projekta cca 40.000,00 KM.

Općinska administracija je u toku 2018. godine, u okviru MEG projekta kojeg na području općine Gradačac implemetira Općina Gradačac u saradnji sa UNDP-om, implementirala projekat sufinansiranja troškova obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja radnika u skladu sa potrebama poduzetnika i obrtnika sa područja općine Gradačac.

Sredstva za implementaciju projektnih aktivnosti iznosila su 80.000,00 KM, a obezbijedila ih je Općina Gradačac u Budžetu za 2018. godinu i UNDP, omjer učešća 50:50%.

Po objavljenom javnom pozivu javio se samo jedan privredni subjekt: „Tore nova“ d.o.o. Gradačac koji je ispunjavao uslove javnog poziva i sa kojim je zaključen ugovor o implementaciji. Međutim, odabrani privredni subjekt je imao poteškoće u implementaciji projektnih aktivnosti i obratio se Općini Gradačac zahtjevom za izmjenu projektnih aktivnosti. Navedeni zahtjev UNDP je odbio.

Iz navedenih razloga je sa privrednim subjektom morao biti raskinut ugovor.

Dakle, planirana sredstva nisu utrošena u 2018. godinu, ali su prenešena u Budžet Općine Gradačac za 2019. godinu, s tim što su u Budžetu za 2019. godinu akumulirana sredstva iz prethodne godine, te ukupan iznos sredstva namijenjen za poticaje u privredi, u Bdužetu za 2019. godinu iznose 80.000,00 KM.

Privredni savjet održava redovne periodične sjednice sa ciljem harmoniziranja sprovođenja aktivnosti iz nadležnosti općinske administracije, a u cilju poboljšanja uslova poslovanja i smanjenja broja nezaposlenih.

Mjere i aktivnosti koje je potrebno realizovati u cilju smanjenja nezaposlenih

1. U saradnji sa privrednicima Gradačca, MŠS, TIKA-e i UNDP-a nastaviti aktivnosti vezane za Trening centar
2. Harmonizirati, povećati kvalitet i osavremeniti nastavne planove i programe za srednje obrazovanje, a u okviru i na koje može uticati općinski načelnik i općinsko Vijeće.
3. Nastaviti rad Privrednog savjeta
4. Jačanje kapaciteta u oblasti poljoprivrede, a u okviru toga tražiti strateškog partnera za

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA GRADAČAC

H.K.Gradaševića 54, 76 250 Gradačac, telefon 035-369-750, fax. 035-369-751, e.mail: opc.grad@bih.net.ba, www.gradacac.ba

- područje prerade voća i povrća.
5. Obezbijediti i druge pogodnosti za potencijalne ulagače (električna energija...) i tako postati konkurentniji u odnosu na druge Općine
 6. Pristupiti izradi komunalne infrastrukture u Industrijskoj zoni 2 i Industrijskoj zoni 3 (djelimično urađena)
 7. Uzeti aktivniju ulogu u radu Udruženja privrednika. U skladu sa ovom aktivnošću poduzeli smo neke korake i pristupiti izradi novog prijedloga statuta udruženja privrednika.

Obrađivač
Služba za privredu, budžet i
finansije

Predlagач
Općinski načelnik